

was waarop men zat te wachten.

Om kort te gaan: legio zijn de verhalen van plundering van gestrande schepen zelfs van het vermoorden van schipbreukelingen of van het doelbewust door middel van valse bakens of aanwijzingen doen stranden van schepen.

Men moet daarbij bedenken dat de schepen zelf als zeilschip in verband met windrichting, windkracht en de toestand van de zee aan grote beperkingen waren gebonden, terwijl ook de vaart ter zee door het veelal ontbreken van vuurschepen, vuurtorens of andere bakens grote risico's met zich meebracht. Door de eeuwen heen is dan ook een werkelijk talloos aantal schepen vergaan of in moeilijkheden geraakt.

In het jaar 1850 – in dit opzicht in Engeland als normaal beschouwd – hadden aan Engelse kusten en in Engelse wateren 681 schipbreuken plaats met naar schatting een verlies van 780 levens. 'However large it may appear, this is not any very unusual number, a nearly similar amount is annually lost, leaving a proportionate number of widows and orphans'¹⁸).

Waarbij men mag bedenken dat tegenover de gesignaleerde uitwassen en roofpartijen er ook vele malen een werkelijk medeleven met het lot van schipbreukelingen is getoond.

Door de eeuwen heen zijn ook daar voldoende gevallen van bekend. Als voorbeeld moge dienen de bekende loods uit Vlissingen, Frans Naerebout, die in 1779 van een voor de kust van Walcheren gestrand schip 87 mensen redde!

Het duurde echter tot ver in de 18e eeuw voordat een meer algemeen besef doordrong dat er iets gedaan moest worden om de behandeling van schipbreukelingen te verbeteren en de uitwassen van de strandvonderij zoals het plunderen van schepen tegen te gaan.

Hoewel er ook in die tijd dan nog geen sprake is van een systematisch opgezette organisatie van het reddingwezen werd toch in 1769 een ordonnantie uitgevaardigd door de Staten van Holland, Zeeland en West-Friesland, waarbij niet alleen regels werden opgesteld om strandvonden niet in strandroof te doen ontaarden, maar waarbij tevens bepaald werd dat op 's Lands kosten in ieder dorp aan de zee een boot moest worden gestationeerd, 'plaats biedend aan tien roeiers en in geval er vrees is, dat (soodanig) een schip aldaar sal koomen te stranden, zullen zij aanstonds sorg draagen, dat de 's Lands Boot en soodanige Manschappen als verder noodig sal weesen, bij de hand zijn, om bij de eerste geleentheid geemployeert te kunnen werden, en wijders indien